ҮНДЭСНИЙ БИЧИГ
12-Р АНГИ

Байгаль хамгаалах талаар Егүзэр хутагтын хийсэн үйл ажиллагааг нэрлэж, ач холбогдлыг тодорхойлоорой.

Егүзэр хутагт Галсандаш

Эхийн хэсгийг хичээнгүй бичгээр бичээрэй.

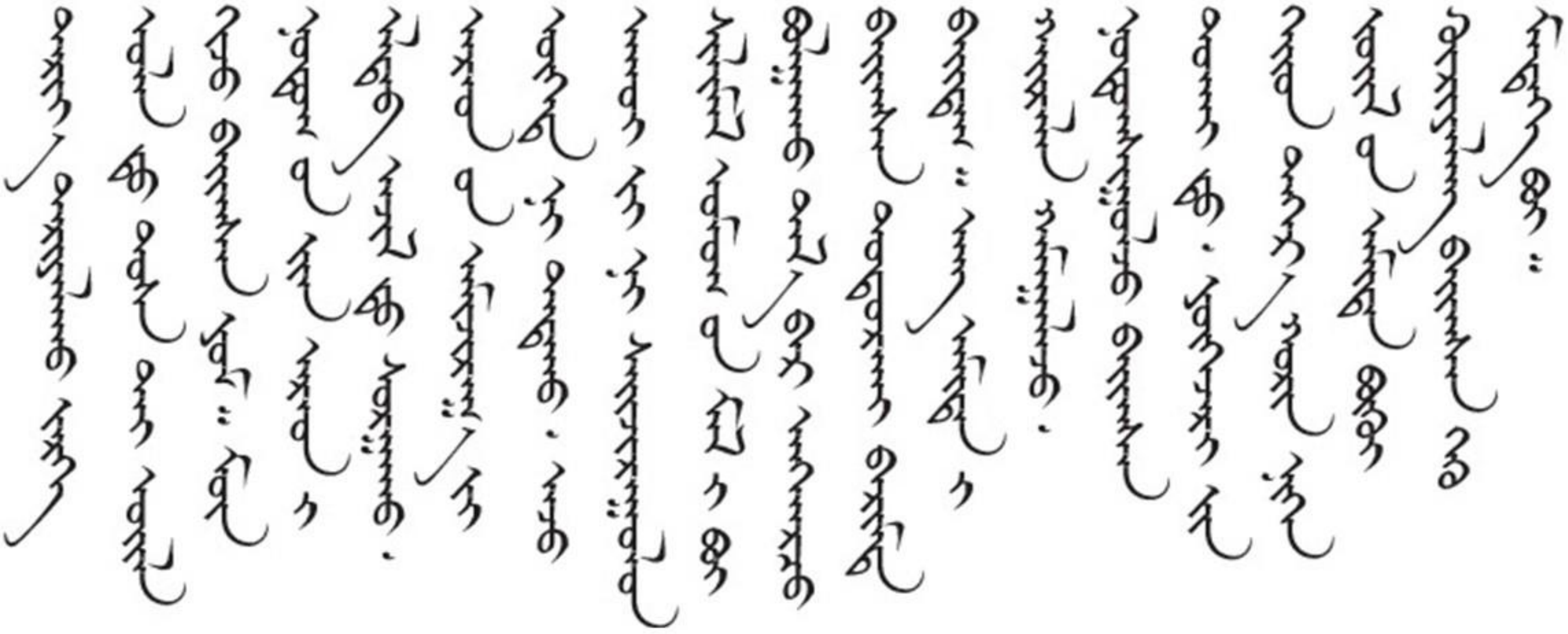

Дээрх эхийн үргэлжлэл хэсгийг үндэсний бичгээр бичээрэй.

Тэрээр өөрийн шавийн нутаг дэвсгэрт хайлаас, монос, тэхийн шээг, яргай, гандий модны төрөл болох гандигар, нохойн хошуу зэрэг модыг тарьж ургуулсан ба орон нутагт эмийн ургамал ашиглахдаа, сэлгэн тарьж байжээ. Түүнчлэн Хүйст, Чоно гол, Жаргалант зэрэг гол мөрнийг ашиглан тариа, ногоо (харлаг будаа, сонгино, саримс, байцай гэх мэт) тариалдаг байсан нь сүмийнхээ хэрэгцээг хангачихдаг байсан ажээ.

Нэр үг бүтээх - дагавар бүхий үгийг эхээс олоод адил бүтэцтэй дараах үгсийг үндэсний бичгээр бичээрэй.

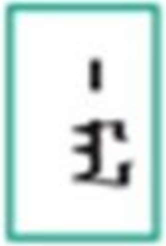

шахмал	чихмэл	тунамал	баримал
ухмэл	дармал	бэлдмэл	сүлжмэл
тэнэмэл	чанамал	таримал	бичмэл
татмал	зурмал	шармал	тайрмал

Эхийн төгсгөлийн хэсгийг үндэсний бичгээр бичээрэй.

[illegible]

Лхачинвандад

Сүхбаатар аймгийн Эрдэнэцагаан сумын төвөөс зүүн урагш 75 км зайд орших үзэсгэлэнт байгальтай Лхачинвандад уулыг 1965 онд дархан цаазтай болгожээ.

А. Егүзэр хутагтын хайрлан хамгаалж, нутагшуулж байсан амьтдын нэрийг ялган бичээд, нүдлэн тогтоогоорой.

Б. Дагаврын аргаар бүтсэн нэр үгийг түүж ангилан бичээрэй.

Кириллээр бичсэн хэсгийг үндэсний бичигт буулгаарай.

Мөн гол горхи, худаг шандыг үзэж, худгийн амсрыг эвдсэн, хашлагыг нураасан, онгоцыг эвдсэн бол нутгийн хүмүүст хэл хүргэж засуулдаг. Айл морио гэртээ ойр, өвс муутай газар аргамжсан, нэг газар олон дахин аргамжиж хөрсийг зулгалсан зэргийг бас эзэнд нь хэлүүлж, хойшид морь малаа гэрээсээ зайтай, өвс сайтай газар аргамжиж, аргамжаагаа түргэн түргэн сэлгэж байхыг захиж хэвшүүлдэг байжээ.

Дүрмийн тайлбар

Орчин цагийн ярианы хэлэнд байхгүй боловч монгол бичгийн хэлэнд элбэг тохиолддог зарим нөхцөл

Нөхцөл	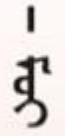		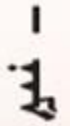	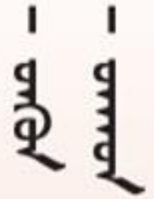	
Утга нь	- на⁴			-гтун, -гтүн	- я, -е, -ё
Жишээ үгс	санамуй сэрэмүй	санаюу сэрьюү	сананам сэрнэм	санадхуун сэрэдхүүн	зорьсу өчсү өгүүлсү

Амьтны тухай оньсогыг таагаад кирилл бичгээр хөрвүүлээрэй.

(......)

(......)

(......)

(......)

Гэрийн даалгаварт

1. “Монгол улсын улаан ном” эхийг уншаад цэвэр сайхан хуулан бичих.
2. Сурах бичгийн 70-р хуудасны 65-67-р дасгалыг ажиллах.